Tommi Riisiö
Maajohtaja
Trustly Finland Oy

Lausunto talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä 16/2025 vp eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

Tämä lausunto annetaan Trustly AB:n ja Brite Payments AB:n yhdessä muodostaman maksupalveluntarjoajien (payment service providers, PSP) konsortion puolesta. Yritykset toimivat Ruotsin Finanssivalvonnan valvonnassa ja niillä on paljon kaupallista toimintaa Suomessa. Konsortion jäsenet tarjoavat maksupalveluita, maksujen käynnistämistä ja toimeenpanoa. Jäsenet toimivat maailmanlaajuisesti ja niillä on laaja kokemus toimimisesta erilaisissa sääntely-ympäristöissä, mukaan lukien rahapelien osalta.

Yleistä

Hallituksen esitys on pääosin hyvä. Maksupalvelutarjoajien näkökulmasta neljällä toimenpiteellä pystytään uudessa rahapelijärjestelmässä vähentämään peliongelmia, helpottamaan valvontaa sekä tehostamaan rahanpesun estämistä. Kolme näistä neljästä toimenpiteestä on otettu huomioon hallituksen esityksessä:

Luotolla pelaamisen kielto
Kielto on voimassa nykyisessä lainsäädännössä ja se on sisältynyt myös kaikkiin uuden lainsäädännön luonnoksiin. Luotolla pelaamisen kielto on tehokas tapa estää peliongelmia ja se kannattaa pitää myös uudessa rahapelijärjestelmässä.

Kryptovaluutat
Luotolla pelaamisen kielto on laajennettu hallituksen esityksessä koskemaan kryptovaluuttoja. Kryptovaluuttojen kiellolla maksujen jäljitettävyys paranee, jolloin petoksia ja rahanpesua voidaan estää tehokkaammin. Tämä kielto kannattaa sisällyttää uuteen rahapelijärjestelmään.

Maksuliikenne-estot
Maksuliikenne-estot tuotiin lainsäädäntöön rahapelijärjestelmän edellisen uudistuksen yhteydessä vuonna 2022. Maksuestot ovat kuitenkin osoittautuneet pääsääntöisesti kaikilla markkinoilla, kuten Ruotsissa, erittäin tehottomiksi, kalliiksi ja vaikeasti valvottaviksi. Viime vuodet ovat osoittaneet tämän todeksi myös Suomessa, jossa Ahvenanmaan oma rahapelilainsäädäntö tekee estoista vielä monimutkaisemman moniin muihin markkinoihin verrattuna.

Maksuliikenne-estot olivat poistettu lakiehdotuksesta, joka ilmoitettiin Euroopan komissiolle notifiointimenettelyyn marraskuussa 2024 sekä hallituksen esityksestä. Viime vuosien kokemuksien perusteella maksuliikenne-estot kannattaakin pitää pois uudesta rahapelijärjestelmästä.

Maksajan ja maksunsaajan todentaminen

Nykyinen lainsäädäntö sekä hallituksen esitys jättävät haavoittuvuuden rahanpesulle. Tällä hetkellä ei ole mitään rajoituksia sille, miltä tileiltä maksut suoritetaan rahapelioperaattoreiden sivustoille. Tämä luo riskin, että rahaa siirretään yhden henkilön tililtä rahapelisivustolle ja nostetaan sitten toiselle, eri henkilön tilille. Tätä rahanpesuriskiä olisi lievennettävä selventämällä, että:

- Rahapelioperaattoreita olisi vaadittava varmentamaan, että pelaajan rahapelitilille operaattorille maksetut rahat on maksettu maksuvälineellä (esim. pankkikortilla tai pankkitilillä), joka kuuluu samalle henkilölle, jolla on rahapelitili; ja
- Rahapelioperaattoreita olisi vaadittava varmentamaan, että asiakkaan varat maksetaan aina vain pankkitilille, jonka omistaa sama henkilö, jolla on rahapelitili.

Esimerkiski Saksan rahanpesulainsäädännössä[1] tämä on otettu huomioon määrittämällä, että rahapelioperaattorin on asennettava mekanismi, jonka avulla voidaan suorittaa maksajan tai maksunsaajan sekä pelaajan identiteettivertailu.

Lisäys lainsäädäntöön

Edellä mainittu rahanpesun haavoittuvuus voidaan estää pienellä lisäyksellä lainsäädäntöön:

3 luku, Rahapelien toimeenpano, 20§
Pelaajien rekisteröityminen ja henkilöllisyyden todentaminen

Uusi lisäys 3. momenttiin:

Pelaajaa rekisteröitäessä, yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan on todennettava pelaajan henkilöllisyys. Varoja pelitilille tai pelitililtä siirrettäessä, yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan on todennettava maksuvälineiden kuuluvan samalle henkilölle kuin pelaaja rekisteröitäessä.

[1] https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__16.html